

REFERAT 09-13 Økonomiudvalget d. 29-08-2012

Mødedato Onsdag d. 29. august 2012 kl. 16:00

Mødested lokale 1.D, Kanalstræde 2

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden til møde den 29. august 2012.....	3
Halvårsregnskab 2012.....	4
Revision af økonomiske pejlemærker.....	5
1. behandling af budget 2013-2016.....	7
Forslag til sociale klausuler i udbudsstrategien.....	10

Punkt 142: Godkendelse af dagsorden til møde den 29. august 2012

11/61657

Sagsprocedure

Økonomiudvalget

Hovedindstilling

Kommunaldirektør Hans Søie indstiller, at:

1. dagsordenen bliver godkendt

Beslutning i Økonomiudvalget den 29-08-2012

Godkendt.

Punkt 143: Halvårsregnskab 2012

12/86236

Sagsprocedure

Økonomiudvalget – byrådet

Hovedindstilling

Kommunaldirektør Hans Søie indstiller, at:

1. halvårsregnskabet for 2012 godkendes

Formål

For at styrke den lokale økonomi-opfølgning i kommunerne skal kommunerne aflægge halvårsregnskab. Halvårsregnskabet skal indberettes til Økonomi- og Indenrigsministeriet senest d. 1. september, og skal godkendes af Økonomiudvalg og byråd inden.

Sagsbeskrivelse af hovedindstilling

Halvårsregnskabet pr. 30.6.2012 viser, at Holbæk Kommune forventer at få et underskud på **115,7** mio. kr., hvilket er en forringelse på **35,5** mio. kr. i forhold til det oprindeligt budgetterede underskud på **80,2** mio. kr.

Oprindeligt budgetterede Holbæk Kommune med et negativt resultat på 80 mio. kr., som blev forringet med 14 mio. kr. ved Budgetrevision 1, og med 37 mio. kr. ved vedtagelsen af overførslerne. Det forventede resultat blev forbedret med -39 mio. kr. ved Budgetrevision 2, men på nuværende tidspunkt ligger der forventninger om endnu en forringelse af resultatet på 23 mio. kr., således at det endelige resultat forventes at ende på 115 mio. kr.

Merforbruget skyldes primært et forventet merforbrug på anlæg, som forventes at overskride det oprindelige budget med 24,9 mio. kr.

Lovgrundlag

Den kommunale styrelseslovs §§ 45a og 57 indeholder bestemmelser om proceduren i forbindelse med aflæggelse af halvårsregnskabet. Halvårsregnskabet skal omfatte et halvårsregnskab opgjort pr. 30. juni samt et forventet årsregnskab.

Beslutning i Økonomiudvalget den 29-08-2012

Indstilles godkendt.

Bilag

Halvårsregnskab 2012

Punkt 144: Revision af økonomiske pejlemærker

11/84016

Sagsprocedure

Økonomiudvalget – byrådet.

Hovedindstilling

Kommunaldirektør Hans Søie indstiller, at:

1. Pejlemærket ”Råderum til politisk prioritering på 25 mio. kr. fra 2015 til 2016” fjernes.
2. Pejlemærket
 - a. ”En 365 dages likviditet på 125 mio. kr. skal være realiseret i 2014 – derefter fastholdes likviditeten på 125 mio. kr.” erstattes af:
 - b. ”En 365 dages likviditet på 125 mio. kr. skal være realiseret i 2015 – derefter fastholdes likviditeten på 125 mio. kr.

Formål

At justere de økonomiske pejlemærker, så de afspejler de målsætninger, som byrådet opererer med i budget 2013-2016.

Sagsbeskrivelse af hovedindstilling

I forbindelse med budgetseminar II den 22-23. august drøftedes de økonomiske pejlemærker.

Budgetforslaget, som behandles af Økonomiudvalget den 29. august 2012 overholder ikke de eksisterende pejlemærker vedrørende henholdsvis politisk råderum og opnåelse af gennemsnitslikviditet på 125 mio. kr.

Pejlemærkerne foreslås derfor ændret, så der fortsat er overensstemmelse mellem pejlemærkerne og budgettet.

Pejlemærkerne vil dermed være:

1. En 365 dages likviditet på 125 mio. kr. skal være realiseret i 2015 – derefter fastholdes likviditeten på 125 mio. kr.
2. Overskud på den strukturelle balance på 100 mio. kr. årligt, eksklusiv belysning.

3. Udgår.

4. Aktiv gældspleje, skal ske uden risici.

5. Gældsudviklingen skal være ansvarlig og drøftes hvert år i Økonomiudvalg og Byråd inden budgetseminar I.

Beslutning i Økonomiudvalget den 29-08-2012

Indstilles tiltrådt.

Punkt 145: 1. behandling af budget 2013-2016

11/84016

Sagsprocedure

Økonomiudvalget – byrådet.

Hovedindstilling

Kommunaldirektør Hans Søie indstiller, at:

1. Økonomiudvalget oversender budgetforslag til byrådets 1. behandling.

Formål

Økonomiudvalget udarbejder indstilling vedrørende budget 2013-2016 til byrådets 1. behandling af budgettet.

Sagsbeskrivelse af hovedindstilling

For at skabe balance mellem indtægter og udgifter har det været nødvendigt at gennemføre udgiftsreduktioner i 2013 og i overslagsårene. Udgiftsniveauet er stabilt, men kommunen får et markant fald i indtægterne i forhold til tidligere forventninger. Det nuværende forslag til budget 2013-2016 opbygger et likviditetsniveau som gør kommunen rimelig økonomisk robust i 2015.

Budgetforslaget for 2013-2016 er baseret på følgende forhold:

- Budgetoverslagsår 2013, fra budget 2012, er fremskrevet til 2013 priser. Herefter har der været:
 - Tilpasninger på baggrund af forventede fremtidige priser og mængder, herunder udvikling i befolknings sammensætningen.
 - Tilpasninger på baggrund af Lov og cirkulæreprgrammet.
 - Der er indarbejdet yderligere effektiviseringsgevinster i alle årene 2013, 2014, 2015 og 2016. Der effektiviseres nu for ekstra 15 mio. kr. hvert år. Disse effektiviseringsgevinster skal lægges oven i de i alt 30 mio. kr., der allerede er udmøntet i 2011 og 2012. Med det nye højere effektiviseringsniveau skal der fra og med 2013 effektiviseres for 15 mio. kr. plus 15 mio. kr. svarende til 1 pct. af serviceudgifterne. Der er udarbejdet katalog, som præciserer hvordan effektiviseringerne skal høstes i 2013.
 - Udgifterne til det specialiserede børneområde er harmoniseret med gennemsnittet i Holbæks sammenligningskommuner (Roskilde, Køge, Slagelse og Næstved). 15 mio. kr. i 2014 og 30 mio. kr. i 2015 og 2016.
 - Der er indarbejdet besparelser på 20 mio. kr. i 2013 og 30 mio. kr. i 2014-2016.
 - Det politiske råderum på 25 mio. kr. i 2015 og 2016 er reduceret til 0 (dette økonomiske pejlemærke udgår dermed).

- Taksterne er alene pris- og lønreguleret. Der er altså ikke øget brugerbetaling.
- Anlæg på 172 mio. kr. i 2013, 99 mio. kr. i 2014, 147 mio. kr. i 2015 og 140 mio. kr. i 2016
- Skatteprovenuet beregnes på baggrund af et statsgaranteret udskrivningsgrundlag på 10,4 mia. kr. og en fastsat skatteprocent på uændret 25,1.
- Grundskyldspromillen fastsættes til 23,65. Dækningsafgiften opkræves fortsat med 3 promille.
- Kirkeskatteprovenuet beregnes på baggrund af et udskrivningsgrundlag for kirkeskat på 13,4 mio. kr. med en uændret skatteprocent på 0,96.

Med de indarbejdede forhold vil der være et overskud på 22 mio. kr. i 2013, 66 mio. kr. i 2014, 48 mio. kr. i 2015 og 76 mio. kr. i 2016. Dermed forventes den gennemsnitlige likviditet at blive 125 mio. kr. i løbet af 2015.

I perioden frem til andenbehandlingen af budgettet skal byrådets partier beslutte, hvordan de indarbejdede besparelser skal udmøntes. Der er udarbejdet et besparelseskatalog, hvorfra byrådet skal vælge.

Lovgrundlag

Ifølge den kommunale styrelseslov skal Økonomiudvalget udarbejde budgetoplæg til byrådet senest 15. september. Økonomiudvalgets budgetoplæg skal undergives to behandlinger i byrådet, med mindst tre ugers mellemrum. Budgettet skal være vedtaget senest 15. oktober.

Høring

Budgetforslaget sendes i høring i perioden 31. august til 21. september.

Beslutning i Økonomiudvalget den 29-08-2012

Oversendes til byrådets 1. behandling.
Frist for ændringsforslag fra de politiske partier er den 26. september.

Bilag

Notat til 1. behandling

Besparelseskatalog

Effektiviseringskatalog 2013-2016

Investeringsoversigt

Budgetbemærkninger 2013-2016 1. udkast

Takstoversigt

Punkt 146: Forslag til sociale klausuler i udbudsstrategien

12/244

Sagsprocedure

Udvalget for Erhverv og Beskæftigelse – Økonomiudvalget - byrådet.

Hovedindstilling

Direktør Erik Kjærgaard Andersen indstiller, at udvalget:

1. tiltræder forslag til indarbejdelse af sociale klausuler i udbudsstrategien og indstiller dette til vedtagelse

Sagsbeskrivelse af hovedindstilling

D. 7. december 2011 vedtager Holbæk Kommune en ny udbudsstrategi. Af strategien fremgår det, at der: ”I forbindelse med udbud af tjenesteydelser vedlægges hensigtserklæring vedr. praktikpladser og det rummelige arbejdsmarked. Dette punkt kan justeres efter Udvalget for Erhverv og Beskæftigelses drøftelser med arbejdsmarkedets parter...” samt at: ”der er enighed om, at Udvalget for Erhverv og Beskæftigelse udarbejder udspil til sociale klausuler efter drøftelser med arbejdsmarkedets parter.”

Arbejdsmarkedscenteret har på denne baggrund faciliteret en proces med deltagelse af LO, DA og Udvalget for Erhverv og Beskæftigelse med møder 1. marts samt 25. juni 2012.

DA meddelte efter mødet 1. marts at de ikke ønskede at deltage i det videre arbejde, og har således ikke deltaget i mødet den 25. juni. Det Lokale Beskæftigelses Råd (LBR), hvori der er repræsentanter for det lokale erhvervsliv, har også haft lejlighed til at drøfte mulighederne og bemærker, at: ”LBR bakker op omkring sociale klausuler eller andre tiltag, der kan styrke virksomhedernes sociale ansvar og uddannelsesindsatsen”. Det beskrevne forslag er således resultatet af den samlede proces og fremlægges af en enig mødekreds til politisk behandling.

Klausuler, undersøgelser og erfaringer

Klausuler er de betingelser, hvorunder et udbud bliver foretaget. Der er i udbudsteknisk forstand mange forskellige slags klausuler, hvor det i særlig grad er vigtigt at skelne mellem kvalifikationsklausuler (en betingelse der skal opfyldes for at kunne afgive et tilbud) og konkurrenceklausuler (et forhold der sammenlignes og vurderes på tværs af de indkomne tilbud, og dermed differentierer tilbuddene).

Der er i den vedtagne udbudspolitik beskrevet en række betingelser og kvalifikationsklausuler, såsom regler for virksomhedsoverdragelse, brugen af underleverandører, overenskomster og uddannelsesforpligtelser. Områder der også i øvrigt betragtes som - eller kan sidestilles med - sociale klausuler. Der er dog også andre typer af sociale klausuler end de allerede indarbejdede, og det er disse, arbejdet i mødekredsen har omhandlet.

Udvalget for Erhverv og Beskæftigelse samt repræsentanter for LO og DA har på møderne drøftet muligheder og udfordringer i forhold til indførelse af sociale klausuler, og kredsen mener bl.a. at det er væsentligt, at sociale klausuler:

- ikke skævvrider konkurrenceforholdene for erhvervslivet eller situationen på det ordinære arbejdsmarked
- er relevante og giver mening ift. de konkrete udbud hvori de indføres

- er gennemsigtige og målbare, hvis de skal anvendes som konkurrenceparameter
- kan indarbejdes i udbud af en vis størrelse i omfang, omsætning og tid
- skal tage højde for en række europæiske bestemmelser, der regulerer bl.a. arbejdskraftens frie bevægelighed.

På den baggrund er nedenfor beskrevet en række undersøgelser og erfaringer, der tilsammen kan an vise en mulighed for at implementere sociale klausuler i Holbæk Kommunes udbudsstrategi.

CABI – landsdækkende undersøgelse

CABI har september 2011 udarbejdet et Danmarkskort over omfanget og arten af sociale klausuler. Dette Danmarkskort er vedlagt som bilag, og viser ganske kortfattet, at:

- 54 % af landets kommuner bruger sociale klausuler ved udbud
- Mere end halvdelen af de øvrige kommuner overvejer at bruge sociale klausuler

At sociale klausuler langt overvejende omhandler:

- Personer med handicap
- Langtidsledige eller ledige uden tilknytning til arbejdsmarkedet
- Elever og lærlinge

At de sociale klausuler omfatter

- uddannelsesklausuler
- beskæftigelsesklausuler
- klausuler i forhold til tilgængelighed, personale, arbejdsmiljø og overenskomster

Undersøgelsen viser også, at:

- de udbud, der har været gennemført med sociale klausuler, er gennemført på større opgaver, med en lønudgift på 4 mio. eller mere, og med krav til en opgaves tidsmæssige udstrækning på minimum 6 mdr. men også 1-2 år. (Dette formentlig i særlig grad relevant i forhold til uddannelsesklausuler).
- kommunerne generelt finder det vanskeligt at arbejde med sociale klausuler, bl.a. på grund af de sparsomme erfaringer, kompliceret lovgivning mv.
- oplevelsen i kommunerne er, at kontraktshavere generelt er meget velvilligt indstillet overfor at indgå i frivillige samarbejder om områder og opgaver, der kunne beskrives som sociale klausuler.

Det skal nævnes, at antallet af udbud, erfaringer og besvarelser samlet set er spinkelt, men undersøgelsen viser dog de ovennævnte tendenser.

Lokale eksempler:

Roskilde Kommune

Roskilde Kommune har i sin udbudsstrategi udtrykt følgende politiske ambition:

”Roskilde Kommune ønsker at fremme uddannelses- og beskæftigelsespolitik hos de leverandører, der samarbejder med kommunen. Roskilde Kommune bruger derfor sociale klausuler i de udbudskontrakter, hvor det er muligt og relevant. Formålet med klausulerne er, at leverandøren tager et aktivt socialt medansvar som led i udførelsen af opgaven.”

Denne har fået det konkrete udtryk som gengivet i bilaget, hvor Roskilde Kommunes sagsfremstilling samt et uddrag af det konkrete udbud af affaldshåndteringsopgaven – altså et udbud af en serviceydelse på et driftsområde – er gengivet. Roskilde Kommune har også i forhold til anlægsområdet indgået en frivillig partnerskabsaftale med bl.a. Dansk Byggeri om formidling af elev- og praktikpladser.

Slagelse Kommune

Har vedtaget principper for sociale klausuler ved bygge- og anlægsopgaver over 10 mio. Aftalen bygger på følgende hovedelementer:

- Overholdelse af ILO-konventionen (regulering af arbejdsforhold mv.)
- Uddannelsesklausuler ved større udbud (uddannelsesklausul)
- Samarbejde og dialog om aktivering af ledige (beskæftigelsesklausul)

Slagelses principper berører således alle tre typer klausuler beskrevet i CABI's analyse. I princippapiret, er uddannelsesklausulerne meget konkret udtrykt som andel af arbejdsstyrken tilknyttet byggeriet og nævner specifikke uddannelsesforløb, hvorimod beskæftigelsesklausulerne er udtrykt som en hensigtserklæring. Principperne er udformet 12. august 2011 og er gengivet i bilaget.

Uddannelsesklausuler

Tænketanken DEA (tidl. Danmarks Erhvervsforsknings Akademi) har 30. maj 2012 offentliggjort en analyse om elev- og praktikpladser indenfor fremstillingsbranchen, serviceerhverv samt bygge-og anlægsbranchen. Undersøgelsen overordnede konklusioner er bl.a., at:

- virksomheder med elever har lavere produktivitet
- små virksomheder - relativt set - bærer en større uddannelsesbyrde end de store
- kun godt halvdelen af de 25.000 virksomheder i undersøgelsen har elever
- de virksomheder, der ikke er godkendt som praktiksted, er mere kapitalintensive og har højere arbejdsproduktivitet.
- de små virksomheder ansætter markant flere elever pr. faglært end de store

Et kort notat om undersøgelsen er vedlagt som bilag.

Den lokale elev- og praktikpladssituation.

Der har været kontakt til EUC Nordvestsjælland ift. praktikpladssituationen, og der kan ikke for nuværende siges at være en generel mangel på praktikpladser. Der er brancher, hvori der er mangel på praktikpladser, men også brancher, hvor der er mangel på elever. Effekten ved indførelse af uddannelsesklausuler beror således på hvilke faggrupper der berøres af det enkelte udbud, og kan som klausul betragtet ses som et ønske om at stille små og store virksomheder lige ved udbud ift. en uddannelsesforpligtelse i den pågældende branche.

Uddannelsesklausuler ift. antal eller andel af elever kan altså medvirke til at sidestille store og små udbydere, men gør også samtidig opgaveløsningen dyrere.

Beskæftigelsesklausuler

Undersøgelsen fra CABI anviser et meget spinkelt direkte beskæftigelsesmæssigt udbytte af klausulerne, og der er ikke fundet eksempler på, at beskæftigelsesklausuler benyttes som konkurrenceparameter, men derimod flere eksempler på frivillige aftaler, hensigtserklæringer mv.

Beskæftigelsesklausuler har dog en mere fremtrædende rolle i anbefalingerne fra Virksomhedsforum for Socialt Ansvar. Anbefalingerne indgik i drøftelserne ved første møde mellem arbejdsmarkedets parter og Udvalget for Erhverv og Beskæftigelse. VSA refererer også til undersøgelsen foretaget af CABI og giver bl.a. på den baggrund følgende anbefalinger:

- Sigt bredt på målgrupperne for socialt ansvar
- Stil krav som afspejler den konkrete opgave
- Vær konkret og respekter ledelsesretten
- Følg op og vær konsekvent

Anbefalingerne fra VSA er gengivet i bilaget til sagen.

Forslag for Holbæk Kommune

Som nævnt rummer Holbæk Kommunes udbudspolitik allerede sociale klausuler i forhold til bl.a. personaleforhold, arbejdsmiljø og overenskomster, - også for underleverandører. Der foreslås derfor – på baggrund af de i sagen beskrevne erfaringer og eksempler – tilføjelse af uddannelses- og beskæftigelsesklausuler på hhv. anlægs- og driftsopgaver, som vist i nedenstående skema:

Yderligere sociale klausuler	Anlægsopgaver	Driftsopgaver
Uddannelsesklausuler	Anbefales som generel kvalifikationsklausul ved udbud der overstiger 10 mio.	Anbefales som kvalifikationsklausul ved udbud der overstiger 2 mio. om

	kr. i samlet anlægssum med en byggeperiode på minimum 12 måneder.	året med en kontraktperiode på minimum 12 måneder.
Beskæftigelsesklausuler	Anbefales som uspecificeret kvalifikationsklausul ved udbud der overstiger 10 mio. kr. i samlet anlægssum med en byggeperiode på minimum 12 måneder.	Anbefales som uspecificeret kvalifikationsklausul ved udbud der overstiger 2 mio. om året med en kontraktperiode på minimum 12 måneder.

Anbefaling i forhold til kontraktsum og kontraktperiodens udstrækning er begrundet i andre kommuners erfaringer samt praktiske og driftsmæssige hensyn til såvel virksomhederne som de medarbejdere og borgere, der måtte blive omfattet af klausulerne. Det er nødvendigt for en virksomhed at have en vis sikkerhed for såvel sum som udstrækning ift. også at påtage sig opgaver i lyset af klausulerne, og det er ligeledes nødvendigt med en vis tidshorisont af hensyn til bl.a. personale under uddannelse (elever) og igangsætning af virksomhedsrettede tilbud til ledige. Når administrationen har gjort sig erfaringer i forhold til klausulernes praktiske konsekvenser i forhold til såvel kontraktsum som -periode, kan anbefalingerne eventuelt revurderes.

Der foretages ved forberedelse af udbud en vurdering af om udbuddet er omfattet af disse grænser for kontraktsum og -periode, og derfor skal omfattes af de sociale klausuler. I så fald går udbudsafdelingen i dialog med det pågældende fagområde og Arbejdsmarkedscenteret for at vurdere potentiale og målgrupper for begge typer klausuler. Den samlede vurdering forelægges Økonomiudvalget forinden udbud iværksættes.

Der er vedlagt et samlebilag indeholdende de bilag, der har været anvendt i processen. Samlebilaget indeholder:

1. Kortlægning af kommunernes brug af sociale klausuler i udbud
2. Sagsfremstilling fra Økonomiudvalget i Roskilde Kommune – 9. juni 2010
3. Uddrag af Roskilde Kommunes udbud på service/driftsopgave på affaldshåndtering
4. Partnerskabsaftale mellem Dansk Byggeri, Roskilde Tekniske skole, UU-Roskilde og Roskilde Kommune
5. Slagelse Kommune – principper for sociale klausuler
6. Tænk tanken DEA
7. Anbefalingerne fra Virksomhedsforum for Socialt Ansvar

Beslutning i Udvalget for Erhverv og Beskæftigelse den 28-08-2012

Indstilles vedtaget.

Beslutning i Økonomiudvalget den 29-08-2012

Indstilles tiltrådt.

Bilag

Sociale klausuler bilag 1-7.pdf